

BESZEDES Lajos (Ludovít, Ludvík, Louis)

patrí medzi významnejšie osobnosti z obdobia vzniku skautingu na území dnešného Slovenska. Narodil sa 15. marca 1898 v Komárne, kde študoval na benediktínskom gymnáziu, na ktorom sa aj stal r. 1913 členom prvého skautského oddielu na území dnešného Slovenska, ktorý založil jeho prof. Alexander Karle v tom istom roku. Patrí teda medzi prvých skautov na našom území a uskor sa pravdepodobne stal zástupcom vtedu tohto oddielu. Bol dobrým študentom, výnikár v maďarčine a latinčine. Chcel sa stať profesorom týchto jazykov. Prvá svetová vojna mu však jeho túžby prekážala. Ako 18 ročný bol odvodený, zmaturoval, bol povolán do armády a absolvoval dôstojnícku školu. Hneď potom bol poslaný na front. Na Dneš r. 1917 je už na ruskom fronte, v Haliči, bojuje v 1. línii a Rusmi na rieke Dneštr, zimou 1917-18 pretráva v zákopoch pri Dneštri. Koncom dejže žijú prichádza mier s Rusmi. Jeho skautská divízia je vlakom prevezená na taliansky front, kde v borách pred Asia-gom sa ocitá opäť v 1. línii proti Talianom, potom proti Angličanom a proti francúzskemu delostreľstvu. V októbri 1918 je jeho pluk aj so zbraňami prenesený do Budapešti. Je demobilizovaný a vracia sa domov, do Komárna. Jeho túžbu po vysokoškolskom štúdiu zmenila hraničnica, ktorá sa medzi ním a vyžitým vysokým školou postavila pozdĺž talianskeho legroneirora o hranici uprostred mosta cez Dunaj, koncom februára 1919. Zapája sa do práce v obnovujúcom sa svojom „rodnom“ skautskom oddielu, ale aj vo výšších organizačných jednotkách. Pracuje ako skautský vedca oddielu, okruhu a kraja. Služba na advokátom a starostom mesta. Od konca apríla 1919 nastupuje ako notársky praktikant v obci Csallóközarányos vzdialenú 12 km od Komárna. Mtu organizuje futbalový klub a skauting. V r. 1921-22 absolvoval (zrejme notársky, pravdepodobne 10 mesiacov) kurzobch (ani v Bratislave) ukončený diplomom o štátnej administratívnej hospodárskej skúške, ktorú sa mu blaha aj potvrdenie jeho jazykovej zdatnosti. Niekoľko v polonci zo. ktor odhadza pracovať ako notár a vedúci notár do Lednického Kometa pri Trenčíne, kde rotva-pených 16 rokov. Označí sa so slovom Helenou, narodí sa im deti ani v 2. polovici 30. rokov. Aj tu pokračuje v skautskej práci. R. 1926 je memorovaný okrem iného zpravidajcom SJS RČS. R. 1929 dostáva jubilejný odznak k 10. výr. skautingu v ČS. R. 1930 absolvoval 11. kurz slovenskej lenej školy, je memorovaný zástupcom vtedu slovenských a vtedu maďarských kurzov SLS, je memorovaný zpravidajcom pre Povazskú župu. R. 1931 nastáva vtedu vtedu dekret, zakladá sa okrem iného oddiel, pripravuje do skauti. Ošapšor, kona radovský - a vtedu vtedu kurz v Trenčíne. R. 1933 je zástupcom veľkeda VII. kurzu SLS. Od r. do 15. 7. 1934 vedie maďarský kurz SLS v Tatrách. R. 1934 vedie 10. štátny 1. oddiel skautov v Lednici Rovnom, jeho manželka Helena sa samostatne vedie 1. trojčlennú hliadku skautiek. R. 1931 na SLS v Tatrách sa stretáva s A.B. Šnajtkom, debatujú o budúcnosti skautov v Gdöello, ktorého sa však br. Beszedes nezúčastňuje. V r. 1937 sa zúčastňuje skautov v Holandsku ako zástupca moravsko-slovenskej časti delegácie, br. Klečkováčtera. Na kraňme zúčastňuje z jamboree si rád spomína aj po 45 rokoch ako 84 ročný. Po tomto jamboree nadále vedie oddiel skautov v Lednici Rovnom, aspoň 16 štátny, v ktorom je aj Antón Vanko, budúci čs. líder v Anglicku počas 2. svet. vojny zalyunský. R. 1938 dostáva jubilejný odznak 1918-1938 za svoju 20roč. skauti. činnosť v čs. skautingu. R. 1938 je šupným učiteľom Povazskej školy v Lednici, ako štátny zamestnanec. Je preradený do Komárna, kde je ošapšor oddielu skautského zboru župného benediktínskeho gymnázia. V priebehu 2. svet. vojny odhadzajú s manželkou a 16 ročnou dcérou do Nemcka vlakom poľný namocnice červecného kúča ako jeho zamestnanec - dámy ako dobrovoľne ošetrovatelky, on ako civilna výpomocník síla úrade.

Postavajú v Traveniinde, prítave uchtatúbek. Kruhom vojny metto
mpadko do anglickej okupacnej zóny, do nemocnice sa dostávajú ľudia v
koncentrátor, br. Baszedel tu pracuje ako ruský-poľský-lemedník.
Z Nemcka rodina odechádza r. 1950 do USA do Boys Town, tu sa on vy-
učil keramické remeslo, ktoré potom učí na strednej škole. Vo veku
65 rokov musí odísť do penzie, ale ešte 10 rokov učí ten istý predmet
na Creighton university, Omaha. Aj v Amerike pracuje v skautskom
hnutí ako vodca večer, skautov aj rorerov. Počas svojho skautského
postavenia získal naceko ocenení svoje práce, napr. v r. 1938 už je nosi-
telom Skautskej edsky, r. 1963 dostal Strieborného bobra, za ďalšie
ocenenia skautských organizácií evroslovenských, madarských aj zákra-
ničských (Scouters Award, Scouters Key, Arrowhead Honor, Vigil Honor in
Order of Arrow). Keskot žije aj s manželkou v domácnosti svojej vydatej
dcéry v meste King of Prussia, Paunsi/vania 19406, 538 Crossfield Road.
Aj vo vyššom veku, kedy už má občasné problémy so zdravím, neustále
záujem o skauting, prakticky až do konca udržuje občasnú prítomnosť a
prítomnosť osobný styk s čs. skautami, s ktorými sa nezriedka zoma-
ňuje aj v zahraničí. Veľkou funderatou, Emilom Janom Stemberom - ja-
nosikom, opom Graudtnerom. ^{106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120.} Vychádza si s nimi názory na súčasnosť a
budúci uproj, neustále uadaj na obnovenie skautingu vo reasti. Jeho
srdce stále preni horí. Ako 83 ročný tuži mal ^{100. 101. 102. 103. 104. 105.} porážku poliu z Holand-
ska, krajiny, ku ktorej ho viera krásne a stále rive spomienky na jedi-
né vzťahy jamboree, ktorého mu osud doplnal zúčastniť sa.
Stále veri, že práca a námaha pre skauting nebude uadna a že pomô-
že vychovať takých ľudí ktorí budú žiť na tomto pobležuzenom svete
vedami rajuromným porozumením a kresťanskou láskou voči ľuďom
dobrej vole" (= doslovny jeho citat, pravopisne upraveny). Je optimista
aj čo sa týka nastolenia podmienok doma, ktoré by umožnili obnovu
skautingu, keď píše 24.5. 1982: "Viem, že pravdepodobne nedozijem
v mojom strednej Európe, to je v rukách Paňa Boha. Ale na druhej strane
si myslím, že je to dobre, keď my tu v slobodných krajinách zavedie-
me diskusiú, z ktorej sa možu všetci naučiť, aký je názor vedenia
skupiny narodnosti alebo narodov na problémy budúcej strednej Európy
która musí byť federalizovaná a kde žide nemozne jednému
štátu si prisvojit uzemia, obyvatelia ktorého neakci žiť v rámci pri-
padného štátu." Ako prorocky znejú jeho slova po Protora, teraz, keď
la ración ukazoval, že by sa mohli vyplniť. Nech puzam v Partych
chvilach vzorom jeho optimizmu, uadaj, preza a viera! Dnes, keď
už by x startujeme motor skautingu, je mi líto, že už sa otom nedoznie
on, ktorý v to peone veril a ktorý stal pri úplnom zrode nášho hnutia
u nás. Brat Baszedel zomrel 6. novembra 1984 ako 86 ročný - vo
svojom americkom domove na zápal pľúc.